

Leksykon wspaniałych kobiet

Komunikaty

Miasto

14.01.2025 g. 12:00

Pomysł książki, w której bohaterkami są Opolanki, narodził się w roku obchodów 800-lecia Opola. Leksykon Opolanek powstał pod redakcją: prof.

Anny Pobóg-Lenartowicz, dr Aleksandry Starczewskiej-Wojnar oraz prezes Stowarzyszenia Rodło Opole Katarzyny Mazur-Kuleszy.

W Leksykonie znajdziemy księżne i księżniczki opolskie, Rodłaczki, zakonnice i lekarki, nauczycielki, aktorki, reżyserki i sportsmenki. A nawet jedną, za to bardzo słynną, podpalaczkę. Przeważają nauczycielki, bibliotekarki działaczki społeczne, ale to głównie dlatego, że są to ciągle zawody najbardziej sfeminizowane.

*- Pomysł narodził się w trakcie jubileuszu 800-lecia Opola. 8 marca 2017 roku, na ówczesnym fanpage'u „800 lat Opola” pojawiła się sonda na temat znanych i zasłużonych Opolanek. W ciągu kilkudziesięciu minut na liście znalazło się ponad 100 pań, które uczestnicy ankiety uznali za godne zapamiętania. W ten sposób powstała pierwsza lista, licząca 120 osób. Do pomysłu wróciliśmy w ubiegłym roku po powołaniu przez prezydenta Opola Rady Kobiet - opowiada **prof. Anna Pobóg-Lenartowicz.***

Leksykon jest publikacją, która ma szczególne znaczenie właśnie w kontekście działalności opolskiej Rady Kobiet. Będzie pełnił rolę przypomnienia o ich historycznych osiągnięciach, które torowały drogę dzisiejszym aktywistkom i liderkom.

*- Wartością dodaną w kontekście tej publikacji jest pokazanie, jak kobiety w przeszłości, mimo trudniejszych warunków, zdobywały przestrzeń do działania, co może stanowić fundament do zaangażowania współczesnych pań w mieście - zauważa **Katarzyna Mazur-Kulesza.***

Lista kobiet, które zasłużyły na napisanie o nich biogramu, w sumie liczy prawie 300. Autorki musiały wybrać 100. Podjęły decyzję, że w pierwszym tomie przedstawią tylko te Opolanki, które już odeszły. Wśród nich jest oczywiście księżna Wiola.

- Księżnę w pierwszej kolejności należałoby upamiętnić w przestrzeni publicznej miasta. Dzięki niej rozpoczęła się budowa zamku, murów obronnych, wybudowano dzisiejszą katedrę. Po śmierci męża, księcia Kazimierza I opolskiego zawalczyła o byt księstwa, nie zgadzając się na przejęcie władzy przez książąt wrocławskich. Walkę wygrała, dzięki czemu księstwo opolskie przetrwało do 1532 roku - tłumaczy Anna Pobóg-Lenartowicz.

W Leksykonie znajdują się m.in. takie postaci, jak **Małgorzata Gorzołka**, którą już w wieku 15 lat przyjęto do pracy w biurze Związku Polaków w Niemczech oraz **Jadwiga Leszczyńska**, nauczycielka i bibliotekarka, inicjatorka Miejskiej Biblioteki Publicznej

w Opolu. Inna znakomita postać to **Marta Liguda-Pawleta**, właścicielka Polskiej Księgarni w Opolu. Niektóre z bohaterem książki odeszły bardzo niedawno, jak na przykład **dr Danuta Berlińska, Lidia Gola-Krynska** czy **Maria Furmanek**.

- Dawniej możliwości zaistnienia kobiety w przestrzeni publicznej były trudne, a dla wielu z nich po prostu niemożliwe. Jeszcze w XIX wieku nie mogły samodzielnie przystępować do czynności prawnych i były reprezentowane przez mężczyzn. Nie pracowały w zawodach wymagających wykształcenia. Wyjątkiem są akuszerki, które wykształcenie zdobywały w Opolu, a ich praca na rzecz kobiet podlegała kontroli państwowej. W naszym leksykonie mamy jedną akuszerkę, podpalaczkę Charlotte Malig - czarny charakter - mówi dr Aleksandra Starczewska-Wojnar.

Autorki Leksykonu są zdania, że współczesną liderką byłaby także dr Stefania Mazurek, nauczycielka młodzieży i dorosłych zaangażowana w tajne nauczanie podczas okupacji w Warszawie. Od 1945 roku według jej projektu i pod jej kierunkiem działało w Opolu gimnazjum i liceum repolonizacyjne. Podobnie jak dr Danuta Tokar, liderka zespołu, który stworzył opolską szkołę dydaktyki fizyki, zdobywającą uznanie nie tylko w Polsce.

- W miarę jak odkrywane są nowe archiwa, dokumenty czy biografie, coraz więcej postaci zasługuje na upamiętnienie. Dlatego mam nadzieję, że nasz Leksykon się spodoba, a kolejne tomy będą naturalną odpowiedzią na rosnącą potrzebę poznania pełniejszego obrazu roli kobiet w historii Opola - uważa Katarzyna Mazur-Kulesza. Leksykon opolanek sfinansowano ze środków Urzędu Miasta Opola.

Dariusz Król

Dane kontaktowe
Urząd Miasta Opola

ul. Rynek 1A

45-015 Opole

77 45 11 800

urząd [at] um.opole.pl

www.opole.pl

Lokalizacja

Tagi
Leksykon Opolanek